

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

DZIESIĄTKA RZECZNIKA

Systemowe zmiany dla przedsiębiorców - postulaty 228 organizacji zrzeszonych w Radzie Przedsiębiorców przy Rzeczniku MŚP

Warszawa, lipiec 2020 r.

PRIORYTETY RZECZNIKA

- 1. Reforma ZUS dla przedsiębiorców**
- 2. Zamrożenie płacy minimalnej i jej regionalizacja po kryzysie**
- 3. Brak nowych obowiązków dla mikroprzedsiębiorców**
- 4. Zmiany prawa gospodarczego nakładające obowiązki dla przedsiębiorców z półrocznym wyprzedzeniem**
- 5. Możliwość rozliczania się ryczałtem od przychodów bez ograniczeń**
- 6. Brak możliwości zawieszenia biegu terminu zobowiązania podatkowego**
- 7. Rada odwoławcza z udziałem przedstawicieli samorządów zawodowych oraz urzędów**
- 8. Realna odpowiedzialność dyscyplinarna i majątkowa urzędników**
- 9. Ograniczenie praktyki nadużywania tymczasowych aresztowań dla przedsiębiorców**
- 10. Skrócenie czasu trwania postępowań gospodarczych**

1. Reforma ZUS dla przedsiębiorców

- 1) Wykreślenie z ustawy „Mały ZUS Plus” limitu przychodowego nie wyższego niż 120 tysięcy złotych.

Umożliwi to objęcie Małym ZUS-em Plus tych przedsiębiorców, którzy osiągają większy przychód, ale ze względu na specyfikę swojej działalności (zwłaszcza osoby trudniące się handlem, pośrednictwem itp.) nie przekłada się to na uzyskiwany przez nie dochód.

Likwidacja opłacania obniżonych składek max. przez 36 miesięcy w ciągu ostatnich 60 miesięcy prowadzenia działalności, po to aby Mały ZUS Plus stał się swoistym „progiem podatkowym”, a nie tylko kolejną czasową ulgą.

- 2) Docelowo proponujemy alternatywnie:

- a) wprowadzenie dobrowolnego ubezpieczenia społecznego na wzór niemiecki. Każdy przedsiębiorca mógłby zdecydować o tym czy chce opłacić składkę czy też chce oszczędzać na przyszłą emeryturę samodzielnie. Przedsiębiorca miałby obowiązek opłacać składkę zdrowotną na NFZ,

- b) mały ZUS dla wszystkich przedsiębiorców przy późniejszej niewielkiej emeryturze, na wzór ubezpieczenia rolników w KRUS – system działający w Wielkiej Brytanii.

2. Zamrożenie płacy minimalnej i jej rejonizacja po kryzysie

W związku z epidemią COVID-19 zamrożeniu uległy pensje wielu pracowników a w wielu przedsiębiorstwach musiało dojść do redukcji wynagrodzenia.

Dlatego na tym etapie niewskazane byłoby dalsze podnoszenie płacy minimalnej. Na czas kryzysu obecna płaca minimalna tj. 2600 zł brutto powinna zostać utrzymana i nie być zmieniana po nowym roku.

Po kryzysie należałoby rozważyć rejonizację płacy minimalnej na obszar powiatów oraz powiązanie jej ze średnim wynagrodzeniem na danym obszarze.

3. Brak nowych obowiązków dla mikroprzedsiębiorców oraz przegląd obecnych

Wprowadzenie w Prawie przedsiębiorców klauzuli generalnej, wyłączającej mikro-firmy ze wszystkich nowych obowiązków bądź obostrzeń formalno-prawnych

Przeprowadzenie monitoringu skali sprawozdawczości. Wyeliminowanie dublowania się danych w sprawozdaniach do poszczególnych instytucji oraz likwidacja zbędnych regulacji, takich jak np. prowadzenia bazy danych odpadowych oraz uproszczenie obowiązków informacyjnych z RODO

Regulacja ta jest wzorowana na standardach brytyjskich, gdzie najmniejsze firmy mają jedynie minimalne obowiązki księgowe.

4. Zmiany prawa gospodarczego nakładające obowiązki dla przedsiębiorców z półrocznym wyprzedzeniem

Częste zmiany regulacji prawnych dotyczących przedsiębiorców negatywnie odbijają się na funkcjonowaniu biznesu. Wielokrotne nowelizacje w ciągu roku tych samych aktów prawnych, jak również uchwalanie ustaw z krótkim okresem *vacatio legis* powoduje, że przedsiębiorcy są zaskakiwani zmianami prawa, przez co w efekcie nie są w stanie w należyty sposób się do nich przygotować.

W związku z powyższym proponujemy wprowadzenie możliwości zmian w zakresie przepisów prawa gospodarczego, wprowadzających obowiązki dla przedsiębiorców, z wymaganym *vacatio legis*, wynoszącym min. 6 miesięcy.

5. Możliwość rozliczania się ryczałtem od przychodów bez ograniczeń

Należy znowelizować ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych. Uprawnieni do korzystania z ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych powinni zostać wszyscy przedsiębiorcy, niezależnie od wysokości osiąganego przychodu oraz rodzaju działalności.

Stawki podatku od przychodów powinny być ustalone tak, aby w poszczególnych branżach generowały one podobne wpływy do budżetu co podatek dochodowy.

6. Brak możliwości zawieszenia biegu terminu zobowiązania podatkowego

Aktualnie obowiązujące przepisy pozwalają zawiesić bieg przedawnienia postępowania podatkowego z chwilą wszczęcia postępowania karno-skarbowego. Praktyka ta prowadzi do nadużyć. Proponujemy aby:

- a) uchylić ww. przepisy pozwalające na zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego przez wszczęcie postępowania karno-skarbowego,
- b) organ podatkowy mógł przedłużyć termin przedawnienia zobowiązania podatkowego ze względu na trwające postępowanie podatkowe, ale tylko w **wyjątkowych szczególnie uzasadnionych przypadkach** jednokrotnie o ściśle określony czas. Postanowienie organu będzie podlegało kontroli sądu administracyjnego, który będzie mógł je uchylić.

7. Rada odwoławcza z udziałem przedstawicieli samorządów zawodowych oraz urzędów

Powołanie nowego organu – rady odwoławczej przy Ministrze Finansów. W jej skład weszliby przedstawiciele samorządów zawodowych (adwokaci, radcowie prawni i doradcy podatkowi), Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Krajowej Administracji Skarbowej, Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwa Rozwoju.

Zadaniem rady byłoby rozpatrywanie zasadności odwołania od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego do Naczelnego Sądu Administracyjnego w przypadku gdy wyrok jest korzystny dla przedsiębiorcy i zachodzą przesłanki do zastosowania zasad

Konstytucji Biznesu. Rada działałaby na wniosek izb skarbowych, który decyduje o skierowaniu sprawy do kolejnej instancji. Opinia Rady nie byłaby wiążąca.

Przy radzie odwoławczej działałaby również tzw. mała izba dyscyplinarna, będąca organem odwoławczym od decyzji dyscyplinarnych w stosunku do urzędników.

8. Realna Odpowiedzialność dyscyplinarna i majątkowa urzędników

Aktualnie funkcjonujący system dyscyplinowania urzędników nie działa w praktyce. Potrzebna jest nowelizacja ustawy o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenia prawa oraz ustaw: o służbie cywilnej, pracownikach urzędów państwowych.

Sądy nie nakładają kar na podstawie ustawy o odpowiedzialności majątkowej z uwagi na fakt konieczności zaistnienia przesłanki rażącego naruszenia przepisów. Urzędnik odpowiadać powinien za naruszenie (niekoniecznie rażące) prawa, natomiast odstąpienie od wymierzenia kary następowałoby ze względu na niewielkie zawinienie bądź znikomą szkodę.

W obecnym stanie prawnym sprawy dyscyplinarne rozpatrują komisje złożone z urzędników. Proponujemy, aby sprawy dyscyplinarne rozpatrywane były przez organ wyższego rzędu, pod kontrolą Izby Dyscyplinarnej przy Radzie Odwoławczej.

9. Ograniczenie praktyki nadużywania tymczasowych aresztowań dla przedsiębiorców

Problemem jest nadużywanie wobec przedsiębiorców przez prokuratorów i sądy praktyki stosowania tymczasowych aresztowań w kontekście przestępstw gospodarczych, czyli są to tzw. „przestępstwa na dokumentach”, gdzie większość materiału dowodowego nie opiera się na wiedzy zdobywanej z przesłuchiwania świadków, a jedynie na zabezpieczeniu odpowiednich zbiorów dokumentów.

Propozycje:

- a) skrócenie maksymalnej długości tymczasowego aresztowania do 9 miesięcy. Sąd w postępowaniu przygotowawczym na wniosek prokuratora na stosuje aresztowanie na 3 miesiące, sąd pierwszej instancji właściwy do rozpoznania sprawy, gdy zachodzi tego potrzeba, może wydłużyć ten czas znów o 3 miesiące, a sąd apelacyjny na kolejne 3 miesiące.
- b) wprowadzenie systemu dozoru elektronicznego (SDE) do katalogu środków zapobiegawczych (rozdział 28 KPK) – zastępowanie aresztów tymczasowych dozorem elektronicznym.

10. Skrócenie czasu trwania postępowań gospodarczych

Zgodnie z nowymi przepisami Kodeksu postępowania cywilnego przewodniczący składu orzekającego i sędziowie są obowiązani podejmować czynności tak, by rozstrzygnięcie w sprawie zapadło nie później niż 6 miesięcy od dnia złożenia odpowiedzi na pozew.

Aby ten czas mógł być zachowany w praktyce konieczna jest głęboka cyfryzacja postępowań sądowych – od wprowadzenia sprawnego e-doręczeń, po zdalne prowadzenie części rozpraw oraz inne konkretne narzędzia usprawniające pracę sądów.

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców